

سید صدرالدین بلاغی نایینی

سید صدرالدین بلاغی نایینی

سید صدر الدین بلاغی فرزند سید حسن در سال ۱۲۹۰ ش در نایین پا به عرصه حیات نهاد.

تحصیلات خود را در علوم دینی و منقول در نایین، اصفهان و شیراز به انجام رساند و مدتی در مدرسه دارالفنون تهران تدریس می کرد. تألیفاتی دارد که از جمله آنهاست: قصص قرآن که اولین بار در سال ۱۳۳۰ ش در تهران به زیور طبع آراسته گردید. برهان قرآن، شامل جالب ترین مباحث اجتماعی، نظام های اقتصادی، و قضایای قرآن که تاکنون چندین بار توسط انتشارات امیرکبیر به طبع رسیده است. کتابی دارد تحت عنوان سخنرانی های مذهبی در دو جلد. این کتاب مجموعه سخنان اوست که در تهران ایراد کرده است. همچنین شرحی بر صحیفه سجادیه نوشته که بسیار جالب و خواندنی است.

وی شعر هم می سروده که نمونه ای از غزلیاتش را در ذیل می آوریم:

چون قامت نروید سروی به سرزمینی

دوران دگر نزاید همچون تو نازینی

پروانه وار گشتم در هر چمن ولیکن

چون عارضت ندیدم در لطف یاسمینی

چون دست سیم فامت کز آستین برآید

هرگز برون نیاید دستی ز آستینی

روزی که دست تقدیر تصویر کرد رویت

بر چیره دستی خود خوش گفت آفرینی

زیبنده ستایش آن آفریدگار است

کارد چنین نقشی از مائی و ز طینی

ایشان، در دوران طاغوت، وقتی شنید سفیر دولت هند در مصاحبه ای اظهار داشته که از سیاست جداست، برای روشن شدن مطلب و دفاع از

حقایق اسلامی به نوشتن مقاله مبادرت ورزید و در جواب این سفیر نوشت: «این موضوع (تز جدایی دین از سیاست) یک هزاران اسلحه سیاسی است که غربی ها در مبارزه علیه اسلام و مسلمین به کار می برند و چنین وانمود می کنند که حکومت های اروپا کاملاً خود را از رنگ دین و عصبیت های دینی پیراسته ساخته اند و تنها مسلمانان از تفکیک دین از سیاست بی خبرند! غافل از آن که دولت فرانسه قسمت اعظم مستعمرات خود را به وسیله دعوات مسیحی و تبلیغات ایشان به دست آورد و در سراسر نواحی استعمار شده با کمال قساوت با تمام شعائر مسلمانی و قرآن و زبان عربی می جنگند. مسلماً دولت هایی که نسبت به امور دینی ملل خود بی اعتنا هستند به هیچ وجه معنی سیاست را نفهمیده اند.

فرض می کنیم ملل و دول اروپا سیاست را از دین جدا کرده باشند مگر هر کاری که اروپایی کرد قانون قطعی و مبرم طبیعت است که همه کس باید از آن پیروی کند.» سپس آقای بلاغی برای تشریح مسئله به آیه ای از سوره نساء استناد جسته اند و سفیر مزبور را، که در آن موقع سید علی ظهیر بوده، متوجه حقیقتی قرآنی کرده و افزوده اند که: «چطور یک نفر مسلمان با فهمیدن این آیه می تواند دین را از سیاست منفک بداند، مگر در سوره نساء 1 جز مسایل سیاسی چیز دیگری هم هست! آقای سفیر شما به حکم آن که خود را مسلمان می دانید باید این قدر اطلاع داشته باشید که اساساً اسلام دین آزادی و احترام به حقوق و مبارزه با ظلم است؟ آقای محترم! دینی مانند اسلام و کتابی مانند قرآن که در همه مراحل شئون حیات، تعلیمات جامع و قابل انطباق با هر محیط و زمانی دارد و باب اجتهاد را به روی بیرون خود باز کرده، چنین دینی را نمی توان با آن دین مسیحیت تحریف شده که به صرف یک سلسله مواعظ اخلاقی اکتفا کرده، قیاس کرد. معاملات و جهاد و حدود و حقوق و سایر امور تشریعی و قانون گذاری اسلام مسلماً با سیاست تماس دارد؛ بلکه عین سیاست است و قطع نظر از جنبه دینی و احترامات آسمانی، قوانین اسلام از جنبه تشریعی و قضاوتی وقتی ملاحظه می شود، قوی ترین قوانین و اصول قضایی جهان است.»

سید صدرالدین، دیوان شعری هم دارد. در لابلای اندرزه های اخلاقی او مطالب سیاسی هم به چشم می خورد

آری آن قوم که بر رود وجود

به امید دگران خفت و غنود

سیل بر هستی او چیره شود

مشرپ زندگیش تیره شود

1- «فلا و ربك... تسليما» (نساء / ۶۵)

نویسنده : غلامرضا گلی زواره ای

مقالات مرتبط و تکمیلی :

[سید صدرالدین بلاغی نائینی در ویکی پدیا](#)

[معرفی کامل بلاغی نائینی در نایین آنلاین](#)